# «Έγκλημα και τιμωρία»

Η θεατρική διασκευή μεγάλων πεζών αριστουργημάτων είναι πάντα παράτολμο έργο, κι όταν γίνεται από έναν σκηνοθέτη, η νοητική επιλογή των «χρειαζόμενων» στοιχείων προϋπάρχει των πράξεων της αφαίρεσης, αποδόμησης, συμπύκνωσης του πεζού όγκου. Ο σκηνοθέτης, με κριτήριο το όραμά του, θα χρησιμοποιήσει τα (ποσοτικά) λίγα στοιχεία του πρωτοτύπου, αξιολογημένα ως σημαντικότερα, ενώ τα περισσότερα, κρινόμενα ως δευτερεύοντα, θα αποκλειστούν. Γι' αυτό και οι διασκευές (ιδιαίτερα των τολμηρών οραματιστών σκηνοθετών) διαφέρουν τόσο πολύ μεταξύ τους, ειδικά των μυθιστορημάτων του Ντοστογιέφσκι, εξαιτίας της πολυπλοκότητας της δομής τους, της πληθώρας διαλογικών σκηνών που σαν να αποζητούν τη σκηνική τους απόδοση, της πολυγραμμικότητας της πλοκής, αλλά πρωτίστως των φιλοσοφικών, ηθικών, υπαρξιακών ζητημάτων, που προκαλούν τους σκηνοθέτες να τοποθετηθούν απέναντί τους. Ο σπουδαίος Ρώσος σκηνοθέτης Κάμα Γκίνκας δημιούργησε τη δική του διασκευή του «Εγκλήματος και τιμωρίας» βασισμένος μόνο στη γραμμή της Κατερίνα Ιβάνοβνα, της βασανισμένης μητριάς της Σόνιας, ενώ ο Στάθης Λιβαθινός χρειάστηκε έξι ώρες για να περιλάβει στην παράστασή του περισσότερα από τον «Ηλίθιο».

Ο Γιάννης Ιορδανίδης στη δική του απόδοση του «Εγκλήματος και τιμωρίας» στη σκηνή του Θεάτρου Διόνυσος επιλέγει να επικεντρωθεί στη διαλογική μονομαχία του Ροσκόλνικοφ και του επιθεωρητή Πορφίρι Πετρόβιτς, όπου γίνεται η σταδιακή αποκάλυψη των γεγονότων του διπλού φόνου που έχει διαπράξει ο Ροσκόλνικοφ, με την παράλληλη έκθεση της θεωρίας περί του δικαιώματος ενός πνευματικά ανώτερου ανθρώπου να αφαιρεί τη ζωή κατώτερων ανθρώπινων όντων στην πορεία του προς υψηλούς στόχους. Στην ψυχολογική διελκυστίνδα μεταξύ των δύο ο σκηνοθέτης ενισχύει τον αντίλογο εις βάρος του λόγου, δίνοντας τη μερίδα του λέοντος στο κείμενο, στον σκηνικό χρόνο και στη σκηνοθετική φροντίδα στον ρόλο του Πορφίρι. Ο Ανδρέας Τσουρής αξιοποιεί πλήρως τα δοθέντα, φτιάχνει μια υποκριτικά εύγλωττη μορφή, γεμίζοντάς την με το πάθος του λαγωνικού που μυρίζεται την αγωνία του θηράματος, έτσι ώστε να μετατρέπεται από τον αντίπαλο του πρωταγωνιστή... σε πρωταγωνιστή. Αναπόφευκτα το μερίδιο του Ροσκόλνικοφ μειώνεται, κατ' ουδένα λόγο εξαιτίας του προσωπικού υποκριτικού μεγέθους του Γιώργου Αναγιωτού, απλά ο Ροσκόλνικοφ δεν είναι μόνο το βλέμμα, το σφιγμένο από τη δυστυχία και τη μοναξιά πρόσωπο, δεν είναι μόνο η επιθυμία να αντέξει στη μονομαχία με τον Πορφίρι. Αυτά τα αποδίδει πολύ καλά ο Αναγιωτός. Είναι και όσα λείπουν από τη διασκευή. Η σκοτεινή πόλη ως ψυχικός κόσμος του ήρωα, ο πυρετός κατά την πορεία προς το έγκλημα, που μετά μόνο ψηλώνει, τα συναισθηματικά του ρίγη μπροστά στην άδικη δυστυχία, η εσωτερική του διαμάχη με τη θρησκευτικότητα, η επίδραση της Σόνιας, η πράξη της μεταμέλειας και της ομολογίας ως η αρχή του δρόμου προς εξιλέωση. Είναι πολλά; Ίσως, αλλά τα «πολλά» του πεζού λόγου μπορούσαν να ειπωθούν με τη θεατρική μεταφορικότητα. Το καστ των ηθοποιών με πολλές δυνατότητες δεν είχε την ευκαιρία να τις ξεδιπλώσει στα πλαίσια της διασκευής.

Ο Άντης Παρτζίλης τοποθετεί τη δράση στο ενεχειροδανειστήριο της δολοφονημένης γριάς και, μεταφορετικότερα, στο υπόγειο της ζωής, μ' εκείνες τις ρίζες που δέσποζαν στο πάνω μέρος του σκηνικού, ίσως υπερβολικά ρεαλιστικές για σύμβολο. Στην καλή ενδυματολογική δουλειά της Μαρίζας Παρτζίλη στιλιστικά εξείχε από την εποχή το κοστούμι της Σόνιας. Εντυπωσιακοί και μελετημένοι οι φωτισμοί της Καρολίνας Σπύρου.

## θέατρα

**ΘΕΑΤΡΟ ΑΝΕΜΩΝΑ, Αρχαγγέλου 7, Λατσιά, 70007721.** «Μπεντ», Μάρτιν Σέρμαν, σκην. Βαρνάβας Κυριαζής. Σάβ. 20:30. Κυρ. 19:00.

**ΘΕΑΤΡΟ ΑΝΤΙΛΟΓΟΣ, Flea Theatre, Γιάννη Κορομία 2, Καϊμακλί, 99251331, 99907651.** «Τα λιοντάρια», Βασ. Μαυρογεωργίου, σκην. Αλ. Παρασκευά. Σάβ. και Κυρ. 20:30. Έως 26/11.

**ΘΕΑΤΡΟ ΔΕΝΤΡΟ, Ενότητος 44, Παλουριώτισσα, 99520835, 99384606.** «Κλάρα + Πίπης = Χορός για πάντα». Σάβ. 15:15, 17:00. Κυρ. 10:30, 12:00.

**ΘΕΑΤΡΟ ΔΙΟΝΥΣΟΣ, Διαγόρου 29, Λευκωσία, 22818999, 99621845.** «Έγκλημα και τιμωρία», Φ. Ντοστογιέφσκι, σκην. Γιάννης Ιορδανίδης. Παρ., Σάβ. 20:30. Κυρ. 18:30. Έως 26/11.

**ΘΕΑΤΡΟ ΕΝΑ, Λεωφ. Αθηνάς 4, Λευκωσία, 22348203.** «Ντελόφ: Σμύρνη 1922», Δ. Καραγιάννη, σκην. Αντρ. Χριστοδουλίδης. Σάβ., Κυρ. 20:30. Έως 29/10.

**ΘΕΑΤΡΟ ΕΡΩΣ Αμμόχωστος, Θέατρο Δέντρο, Λεωφόρος Ενότητος 44, Παλουριώτισσα, 70007102.** «Οφσάιντ / Εκτός παιδιάς», Σέρτζι Μπελμπέλ, σκην. Γ. Μουαΐμης. Πέμ., Παρ., Σάβ. και Κυρ. 20:30. Έως 19/11.

**ΕΘΑΛ (ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΚΗΝΗ), Φρ. Ρούσβελτ 76, Λεμεσός, 25877827.** «Ο πελεκάνος», Α. Στρίνμπεργκ, σκην. Λέα Μαλένη. Τρ., Σάβ. 20:30. Κυρ. 18:30. Έως 17/11.

**ΘΟΚ (ΑΙΘΟΥΣΑ Ε. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ), Γρηγόρη Αυξεντίου 9, Λευκωσία, 77772717.** «Ο μεγάλος περίπατος του Πέτρου», Άλκη Ζέη, σκην. Τάκης Τζαμαργιάς. Κυρ. 10:30. Έως 17/12.

**ΘΟΚ (ΝΕΑ ΣΚΗΝΗ), Γρηγόρη Αυξεντίου 9, Λευκωσία, 77772717.** «Cock», Μάικ Μπάρτλετ, σκην. Κώστας Σιλβέστρος. Παρ., Σάβ. 20:30. Έως 13/1/18.

**ΘΕΑΤΡΟ ΚΡΑΜΑ, Θέατρο Πάνθεον, Διαγόρου 29, 22675787.** «Η φόνισσα», Αλ. Παπαδιαμάντης, σκην. Σπύρος Αντωνέλλος. Παρ. Σάβ. 20:30 και Κυρ. 18:30.

**ΣΑΤΙΡΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ, Βλ. Καυκαρίδη 11–15, Αγλαντζιά, 22312940, 22421609.** «Ψηλά από τη γέφυρα», Άρ. Μίλερ, σκην. Κ. Καυκαρίδης. Σάβ. 20:30, Κυρ. 18:30.

**ΣΑΤΙΡΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ (ΠΑΙΔΙΚΗ ΣΚΗΝΗ), Βλ. Καυκαρίδη 11–15, Αγλαντζιά, 22312940, 22421609.** «Οδυσσεβάχ», Ξένια Καλογεροπούλου, σκην. Μάριος Κακουλλής. Κυρ. 10:30. Έως 17/12.

**ΘΕΑΤΡΟ ΣΠΟΥΤΝΙΚ, Αντωνάκη Ζαχαρίου 4Α, Λευκωσία, 77777040, tickethour.com.cy.** «Άμλετ», Σαίξπηρ, σκην. Πάρις Ερωτοκρίτου. Πέμ., Παρ., Σάβ. 20:00. Κυρ. 18:00. Έως 19/11.

**REMOTE PAFOS – RIMINI PROTOKOLL Σπηλιές της Φάμπρικας. Κρατήσεις: www.soldoutticketbox.com** Από 3/11 έως 8/11 (15:30). Στην ελληνική και αγγλική γλώσσα.